

9/XII/1982

L'abús del plural

J a se sap: el nombre gramatical —singular i plural— no sempre correspon a una realitat lògica. Com que en una llengua com és ara el català tot nom substantiu és del singular o bé del plural, en usar els mots d'aquesta categoria gramatical ho hem de fer necessàriament en una d'aquestes dues formes, sense, però, que la tria es faci en tots els casos obeint a un criteri lògic, sinó, en alguns d'ells, d'accord amb un ús tradicional. En principi, d'accord amb els esquemes grammaticals més elementals, amb l'expressió *el llop* hom designa un sol individu d'aquesta espècie animal, però en una frase com *El llop és un animal carnívor* aquesta mateixa expressió designa tots els individus de l'espècie, té un valor col·lectiu. Substantius com *tisores*, *tenalles*, *alicates*, *pantalons*, etc., són normalment usats en plural perquè designen coses o objectes formats per un conjunt de dos elements, però aquesta circumstància, que explica lògicament aquests plurals, ja no es dóna en el cas de *tovalles* o *estalvis* (compararem: *la tovallola i les tovalles*, *la cassola i els estalvis*), que s'usen també sempre revestint la forma del plural sense cap raó apparent que ho justifiqui.

En general, actualment, es tendeix a abusar de certes formes del plural, especialment de noms de valor col·lectiu, el qual sembla més aviat exigir, en la majoria dels casos, la forma del singular. Es el cas d'un nom com *és* *ara fruta*, el qual prové, com se sap, d'una primitiva forma del plural. Aquesta no és, certament, una raó suficient per a privar de pluralitzar-la de nou, però no hi ha dubte que aquest valor primitiu ha determinat l'ús d'aquest mot en el llenguatge popular, que el sent plenament com un mot de sentir col·lectiu. Podem, en canvi, sense obstacles, pluralitzar de nou un altre antic plural com *nòmina*, sempre, però, que sigui per a designar realment diverses relacions de noms. El fet és que no sabriem cap límit precis i rigorós per a la pluralització de cap nom, per més que semblés que sempre demana el singular. Però no hi ha dubte que certs noms, com per exemple *contingut*, *gent*, *fauna*, *fruta*, *fang*, i en podríem dir molts més, són sovint usats en plural d'una manera abusiva i innecessària i, per tant, no és pas gens desencertat de predicar una mínima reflexió abans de decidir el nombre gramatical que hom farà revestir a aquests noms en cada cas.

Albert Jané